

BESZÁMOLÓ
KUNSZENTMÁRTON VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
2016-2025. ÉVI TURIZMUSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA
VÉGREHAJTÁSÁRÓL

Kunszentmárton Város Önkormányzati Képviselő-testülete 356/2015.(XI.26.) határozatával két ciklus felölelő turizmusfejlesztési koncepciót fogadott el. A koncepció célkitűzései az alábbiak szerint valósultak meg.

FŐ FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

Információs, szolgáltató és rendezvényközpont kialakítása Kunszentmártonban

A Szabó Gyula Művelődési Központ felújítása, átépítése megtörtént, az udvar egy része térkő burkolatot kapott és megtörtént egy udvari fedett kiülő telepítése a „Humán szolgáltatások fejlesztése a Kunszentmártoni járásban” című pályázat keretében. A további tervek, mely szerint egy helyiség kialakítására került volna sor a térségi turisztikai értékek bemutatásával, kiajánlásával, valamint kiállítóteremk létrehozásával, nem került megvalósításra.

Kerékpárút kiépítése az Érparti sporttelepig

A város turisztikai céljaihoz szorosan kapcsolódóan a „Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” című pályázat keretében az É-D irányú: kerékpárút, mely az Öcsödi út mellett vezet a vasúti átjárótól az Ipari Park területéig 1198 m hosszon, illetve a NY-K irányú: kerékpárút, mely a Horváth tértől vezet az Érparti Sporttelepig /Molnár Lajos Sporttelep/ 599 m hosszon került kiépítésre. A kerékpárutak biztonságos megközelítést nyújtanak a Nagyéri, azaz

Csengedi holtághoz (részben) a horgászturizmus és az Érpárti Sporttelep a lovas turizmus fejlesztése érdekében. A sporttelep a sportolási és egyéb szabadidős tevékenységeknek is helyet biztosít.

Térségi rendezvények szervezése

A „Humán Szolgáltatások Fejlesztése” és a „Helyi Identitás és Kohézió Erősítése a Kunszentmártoni Járásban” című projektek keretei között események, kulturális attrakciók (közgyűjtemények, közművelődési rendezvények), természeti örökségőrző (természetes vizek, arborétumok, stb.) és hagyományőrző rendezvények, fesztiválok kerültek szervezésre, melyeknek célja a helyi közösség összetartó erejének növelése és az identitástudat erősítése. A projektek keretében a fejlesztések történtek, növekedett az események ismertsége, tájékoztató kiadványok készültek, és erősödött a marketing tevékenység.

Szabadstrand, kishajó kikötő, vízi turizmus, kölcsönzés, gasztronómia, sétány a Körös partján

A kishajó kikötő és a sétány kiépítése 2014. évben pályázati forrásból megvalósult, erre építve bővítette turisztikai kínálatát az önkormányzat. A „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” című projekt egyik elemeként szabadstrand került kialakításra, valamint turisztikai attrakció kerül megvalósításra a Helytörténeti Múzeumban, melynek keretében a betyárvilághoz kötődő turisztikai látványosság valósult meg. A projekt keretében egy kávézó és közösségi színtér kiépítése is megvalósult a múzeum udvarán. A kivitelezés befejeződött. Az elképzelések között szerepelt hajó és kenubérlési lehetőség is, mely feladatot a Kunszentmártoni Vízi Szabadidős Egyesület végzi.

TOVÁBBI FEJLESZTÉSI TERÜLETEK

Vízi turizmus

Az infrastrukturális fejlesztés folytatásaként a 1184/2013. (IV. 9.) Korm. határozat alapján a Kormány által támogatott „Bejárható Magyarország Keretprogram” keretén belül történt a csónakkikötő és szabadidő park további infrastrukturális fejlesztése (térvilágítás, zárható csónaktároló, vízellátás korszerűsítés, mentett oldali vízitúra bázis kialakítása). Kunszentmárton részese volt „Az Alsó-Tisza és a Körösök vízi turizmusának komplex fejlesztése” című pályázatnak, melynek feltétele volt a vízi sportokat népszerűsítő egyesület létrehozása. A 2018-ban alapított Kunszentmártoni Vízi Szabadidős Egyesület 2019 óta a beszerzett vízi sporteszközöket üzemelteti, rendezvényekben, programokban közreműködik. Kiemelt rendezvénye az Önkormányzattal együtt szervezett Körös-parti Sportnap és Sárkányhajó verseny. Majd a fentebb már említett „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” elnevezésű projekt eleme a szabadstrand is kialakításra került. A Körös partján a szabadstrand projektelemnél területrendezés és part került megvalósításra. A szabad strand területén kialakításra került a látogatók részére öltöző, mosdó, zuhanyzó, strandröplabda pálya, mely télen akár korcsolya pályaként is funkcionálhat, valamint homokozó és gyermekjátszótér.

Horgászturizmus

A horgászturizmus infrastrukturális és szakmai fejlesztését az önkormányzat a Kunszentmártoni Körös Horgászegyesülettel közösen oldja meg. A halgazdálkodási hasznosítási jog megszerzése megtörtént, 2016. február 1-től a Nagyéri, azaz Csengedi holtág halgazdálkodási hasznosítója 15 évig az egyesület (alhaszonbérleti szerződéssel). Így „saját vízként” a karbantartás és halasítás ellenőrzött, szervezett keretek között folyik.

Az egyesület a Csengedi holtágon kialakított – versenyek megrendezéséhez is használható – telket bérel. 2024-ben önkormányzati támogatással sikerült egy saját telek megvásárlása, melyen

tereprendezés folyik az átköltözésig. Továbbá az egyesület vagyona három mobilkonténerrel bővült. A horgászengedélyek kiváltása megoldott. (Ponty Horgászbolt).

A horgászturizmus fejlesztését nagyban befolyásolná a Bökényi duzzasztó fejlesztése, amely nem történt meg. Csengedi holtághoz vezető kerékpárút megépítése részben megvalósult.

Lovas turizmus

A fő fejlesztések között szereplő infrastrukturális fejlesztésen túl éveken keresztül a Burzon Lovasudvar és Szent Márton Lovas Egyesület biztosított alapot a lovas turizmus fejlesztéséhez. E két partnert az önkormányzat főleg a marketing tevékenységben és a nagyrendezvények megtartásában segítette. A szolgáltatást a Binder Otto Lovas Kupa sorozat elindítása bővítette, országos minősítési verseny szervezése díjugrató kategóriában. Később a Szent Márton Lovas Egyesület mellett a Szandi Lovas Farm és a Tamina Lovas és Sportegyesület vette át a lovassporttal kapcsolatos feladatokat. Az utóbbi években ez a három egyesület támogatja városunkban a lovas turizmust. A Szent Márton Lovas Egyesület Fogathajtó versenyek szervezésével, a Szandi Lovas Farm és a Tamina Lovas és Sportegyesület nyílt napokkal, családi napokkal, ünnepségeken való megjelenéssel járul hozzá a lovas sport népszerűsítéséhez.

Épített környezet

Az épített környezet fejlesztése közvetve kapcsolódik a turizmus fejlesztéshez, más projektek része. Megtörtént a városközpont felújítása (benne a Szökőkút, és az I. világháborús emlékmű a Hősök emlékoszlopa), a nagytemplom felújításának folytatása, és a Szabó Gyula Művelődési Központ és a Helytörténeti Múzeum bővítése és felújítása.

A Dani Margit Sportszarnok mellett a „Zöld város fejlesztése” című projekt keretein belül megtörtént meglévő zöldfelületeinek fejlesztése. Fontos szempont volt a lakosság környezettudatosságának fejlesztése, valamint a sport és a játéktér növelése, a lakosság aktivitásának fokozása, turisztikai szempontból a város vonzóvá tétele. Új tematikus parkok,

aktív pihenésre szolgáló területek lettek létrehozva, valamint futópálya, kutyafutató és az extrém park (bringa- és gördeszkapark, valamint mini KRESZpark) került kialakításra.

A Római Katolikus Egyház által a plébánia mellett működtetett Látogatóközpont információs pontként működik. Egyik legfontosabb feladata a Szent Márton zarándokúttal kapcsolatos feladatok koordinálása. A tervezett belvárosi séta szervezett (idegenvezetős) és magánjellegű (kiadvány alapján) rendszerének kidolgozása nem történt meg.

Múzeum, közművelődés, kiállítások

A Helytörténeti Múzeum fejlesztése folyamatosan zajlott. 2014-re elkészült a Látványtár, mely 2017-ben a Jász-Nagykun-Szolnok megye Turisztikai értéke díjat érdemelte ki. A többször említett „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” elnevezésű projekt egyik eleme az új Látogatóközpont. Építészeti beruházásával a Múzeumhoz kötődően turisztikai attrakció valósult meg Tömlöc néven. A látogatóközpont épületében berendezett a betyárvilágról szóló kiállítás interaktív módon mutatja be a 18-19. századi Jászkunság bűnelkövetőinek és bűnüldözőinek életét és az őket körülvevő társadalmat. Az interaktivitás, a szórakozva tanulás kap nagy szerepet, amely minden korosztály számára tartalmas időtöltést ígér (falban forgatható téglák, interaktív térkép a padlón, hangpontok, életképek, forgató játékok, célbalövő digitális játék). Emellett működik a Kávézó és az udvaron kialakított közösségi színtér már több rendezvénynek adott helyet. 2023-ban az múzeum elnyerte az év múzeuma címet. A múzeumpedagógiai foglalkozások sikeresen zajlanak az „élő kézműves műhely” program kidolgozása, melyben a látogató lehetőséget kapna ilyen irányú tevékenység kipróbálására, még várat magára.

A Szabó Gyula Művelődési Központ fejlesztése és bővítése szintén megtörtént, a közművelődési színtér funkciónak hiánytalanul megfelel. A tervek között szerepelt a turisztikai információs rendszert és információs pontot működtetése. Ennek sem személyi sem tárgyi feltételeit nem valósultak meg. Jelen állás szerint a turisztikai információs pont szerepre a Helytörténeti Múzeum alkalmasabbnak tűnik.

A városban gazdag képzőművészeti élet folyik. Az időszak kiállítások (Helytörténeti Múzeumban, Szabó Gyula Művelődési Központban, Városházán, Bartók Béla Teremben) bővítik és gazdagítják a turisztikai kínálatot.

Programkínálat

A programokkal, rendezvényekkel kapcsolatban megfogalmazott feladatok megvalósítását szakmailag az Általános Művelődési Központ és civil szervezetek közösen végzik. A város kulturális programkínálata gazdag, mely a környező településekről is vonzza a vendégeket. Az éves rendezvényterv megalkotását a Szabó Gyula Művelődési Központ és az önkormányzat közösen koordinálja a civil szféra bevonásával. Havonta leporelló formájában kapnak a látogatók információt a helyi rendezvényekről.

Információs pont

A város turisztikai életének operatív munkáit alapító okirata szerint a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ végzi. A turisztikai információs pont kialakítása és működtetése, melynek feladata a tájékoztatás (látnivalókról, szállás- és étkezési lehetőségekről, programlehetőségekről stb.) és turisztikai értékeket bemutató kiállítás megvalósítása nem történt meg. Viszont több alkalommal jelentünk meg a város értékeit bemutató kisebb kiállításokkal turisztikai vásárokon, expókon (Budapest, Szolnok, Szombathely, Martfű stb.).

A Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ a város rendezvényeit szervezi és koordinálja, valamint elkészíti és folyamatosan karbantartja a várost bemutató prospektusokat, kiajánlókat és kiadványokat. Elvégzi az önkormányzat által meghatározott turisztikai feladatokat, marketing tevékenységet.

Szálláslehetőség

A Körös parton lévő kishajó kikötő mellett sátorozó hely lett kialakítva, ahol a nyári időszakban vízitúrázók kaphatnak szálláslehetőséget. Továbbfejlesztése a „Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése” elnevezésű projekten belül valósult meg. A Kunszentmártoni Városgondnokság kezeli a területet. Működési rendje kidolgozásra került, a működtetés személyi és tárgyi feltételeit adottak, de továbbfejlesztendők.

A Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ által üzemeltetett Rákóczi u. 3. szám alatti szálláshely 6+1 fő részére biztosít szálláslehetőséget. Az épület belső felújítását Kisfaludy Pályázat keretében a Városgondnokság elvégezte, a működési engedélyeztetés megtörtént. Jelenleg az egy csillagos újraminősítés zajlik. További apróbb fejlesztésekre itt is szükség lenne. A tervek szerint turistáknak szánta az önkormányzat a szállást, de most hosszabb távon dolgozók bérlik.

A hosszabbtávú elképzelések szerint 40-50 fő elhelyezésének terve merült fel kunszentmártoni tartózkodásra (buszos kirándulások, iskolai kirándulások, táborok stb.). Ilyen méretű csoport elszállásolására nincs kapacitása az önkormányzatnak. A „Bejárható Magyarország Keretprogram”-ban támogatott ötlet volt egy mentett oldali bázis kialakítása a csónakkikötő közvetlen közelében, de nem került megvalósításra. Ez a vízitúra idényen kívül is ki tudta volna elégíteni a fent említett igényt.

SZEMÉLYI ÉS PÉNZÜGYI FELTÉTELEK

Személyi feltételek

A turizmusfejlesztésben és működtetésben az önkormányzat több intézménye közösen vesz részt. A személyi feltételek részben biztosítottak, viszont vannak területek, melyeken személyi fejlesztés végrehajtása volt a cél.

A terület önkormányzati szintű koordinálását a Kunszentmártoni Közös Önkormányzati Hivatal Szervezési, Igazgatási és Humánpolitikai Osztálya végzi. Fejlesztések, pályázatok előkészítése és bonyolítása a Műszaki és Pályázatkezelő Osztály feladata.

A turisztikai feladatok operatív feladatait a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ látja el. Nem került sor személyi és dologi feltételeinek megteremtésére, ez fejlesztendő terület.

A kishajó kikötő és szabadstrand üzemeltetője a Városgondnokság. A jelenlegi működtetés személyi feltételei adottak, viszont használat felfutása esetén fejlesztésre lesz szükség.

A Rákóczi u. 3. szám alatti szállás működtetésének személyi feltételei sem kerültek megoldásra, jelenleg a vendégek fogadását, regisztrálását és a rendszeres takarítást a Kunszentmártoni Általános Művelődési Központ dolgozók átcsoportosításával látja el, fejlesztendő terület, amennyiben turisztikai szálláshely megteremtése a cél.

Pénzügyi feltételek

A koncepció végrehajtása pénzügyileg három lábon áll:

A beruházásos fejlesztések (ITS, TOP) anyagi fedezetét a pályázati források biztosították. Emellett saját forrás biztosítása történt, fejlesztési önerő alap létrehozásával. A szakmai és kisebb beruházási fejlesztéseket az önkormányzat elsősorban saját fejlesztései forrásai terhére valósította meg. Természetesen itt is törekedett minél több pályázati forrás bevonására.

A fejlesztések megvalósulását követően a folyamatos működtetés biztosított. Ez az önkormányzat részéről plusz működési források bevonását is jelenti. Ezeket a működtető intézmények költségvetésében lehetőségek szerint folyamatosan biztosítja.

ÖSSZEGZÉS

A koncepcióban meghatározott célok és feladatok végrehajtása egy két ciklust átölelő folyamaton belül történt. Elsősorban a fejlesztésekre koncentrált, hiszen meg kell teremteni az alapfeltételeket majd ezt követően lehet szervezett módon fejleszteni a látogatásokat.

A koncepcióban megfogalmazott feladatok végrehajtása elsősorban a pályázati és saját fejlesztési források megléte ütemében zajlott. Különös hangsúly került az egymásra épülésre és a megfelelő fejlesztési sorrend meghatározására.

A fejlesztési forrás megnyílását követően az adott területre elkészültek a beruházási ütemtervek, figyelve arra, hogy a fejlesztés ne zárja ki a továbblépés lehetőségét. Erre épülve lettek meghatározva és pénzügyileg tervezve a működtetés, fenntarthatóság személyi, tárgyi és dologi feltételei.

A turizmusfejlesztési koncepció megvalósítása jó eredménnyel zárult, a meghatározott tervek nagyrészt megvalósultak. Minden terület esetén előrelépések történtek, mindemellett szükséges a továbbfejlesztés. A meg nem valósult tervek esetében szükséges az újragondolás és a megoldás lehetőségeinek keresése. Az elmúlt időszak is azt bizonyítja, hogy a legjobb elképzelések is csak jelentős pályázati és önkormányzati fejlesztési források bevonásával tudnak valóra válni. Emellett intézményeink - megfelelő feltételek birtokában - felkészültek és alkalmasak a turizmusfejlesztési és működtetési feladatok ellátására.

A további fejlesztések tekintetében a jövőben kiemelten szükséges lesz a térségi fejlesztés, a térségi összefogás megteremtése.

A beszámolóban említett projektek:

TOP-1.2.1-JN1-2016-00010 Kunszentmárton Város Önkormányzata - Kunszentmárton komplex turisztikai célú fejlesztése

TOP-2.1.2-15-JN1-2016-00003 Kunszentmárton Város Önkormányzata – Kunszentmárton Zöld város fejlesztése

TOP-3.1.1-15-JN1-2016-00002 Kunszentmárton Város Önkormányzata - Fenntartható települési közlekedésfejlesztés

TOP-5.3.1-16-JN1-2017-00004 Helyi identitás és kohézió erősítés a Kunszentmártoni Járásban EFOP-1.5.3-16-2017-00074 Humán szolgáltatások fejlesztése a Kunszentmártoni járásban

GINOP-7.1.2-15-2016-00002 Az Alsó-Tisza és a Körösök vízi turizmusának komplex fejlesztése

Kunszentmárton, 2025. január 18.

Dr. Szabó Péter
polgármester